

INFORMACJA DLA PACJENTA ORAZ FORMULARZ ŚWIADOMEJ ZGODY UROGRAFIA

I. DANE PACJENTA

Imię i nazwisko pacjenta: Numer PESEL: Numer Księgi Głównej:	Imię i nazwisko przedstawiciela ustawowego:
--	---

II. INFORMACJA O BADANIU

Szanowni Państwo,

Wykonanie badania urografii, jak również podanie środka kontrastującego wymaga Państwa zgody. Poniżej przekazujemy Państwu informacje o sposobie wykonania badania, przygotowaniu i ryzyku związanym z jego wykonaniem.

1. Opis badania

Badanie urografii jest badaniem rentgenowskim z dożylnym podaniem środka kontrastowego. W celu dokładnej oceny fizjologii i budowy układu moczowego ważne jest to, aby pacjent był dokładnie przygotowany do badania. Przygotowania do badania należy rozpocząć z trzydniowym wyprzedzeniem.

Do badania urografii pacjent powinien:

- 72 godziny przed badaniem – wypić nie mniej niż 3 litry płynów;
- 48 godzin przed badaniem – stosować dietę ubogoresztkową, np. ryż makaron, rosół, zupy chleb, mięso i ryby gotowane, jajka gotowane na twardo;
- unikać spożywania produktów ciężkostrawnych i bogatych w błonnik, sałatek, warzyw, owoców, mięsa i ryb z sosami, kielbasy, mleka, tłuszczów, ciemnego pieczywa, ani pić soków i napojów gazowanych;
- w dniu poprzedzającym badanie – stosować dieta płynna: woda niegazowana, przecedzony bulion, galaretki owocowe, słaba herbata bez cukru. Przyjąć espumisan 3 x dziennie po 2 kapsułki;
- w dniu badania - pozostać na czczo. Nie palić papierosów, nie żuć gumy. Może wypić słabą herbatę bez cukru i przyjąć wszystkie leki przyjmowane na stałe;
- pacjentom z zaparciami zaleca się na 48 godzin przed badaniem podać środek przeczyszczający, ale ściśle wg. zaleceń lekarza: Bisacodyl, Alax, Sir Lactulosum, Xenna Extra, Regulax (do ssania).
- oznaczyć poziom kreatyniny w surowicy. Za aktualne uznaje się badanie kreatyniny wykonane w okresie 14 dni poprzedzających badanie u pacjentów bez dowodów/przesłanek wskazujących na zaburzenia czynności nerek oraz u osób z dowodami/przesłankami wskazującymi na zaburzenia czynności nerek ten okres wynosi 7 dni;
- pacjenci chorujący na cukrzycę leczeni Metforminą, z nieprawidłowymi parametrami nerkowymi powinni odstawić Metforminę na 48h przed i 48h po badaniu z dożylnym podaniem jodowego środka kontrastowego. W tym czasie pacjent jest zobowiązany do samokontroli poziomu glukozy we krwi i w razie stwierdzenia istotnej nieprawidłowości niezwłocznego skontaktowania się ze swoim lekarzem kierującym lub najbliższym szpitalnym oddziałem ratunkowym;
- pacjenci z rozpoznanymi chorobami tarczycy powinni dostarczyć aktualne wyniki badań TSH, fT3 oraz fT4 (wykonane w okresie 14 dni poprzedzających badanie) i być badani tylko w przypadku prawidłowych parametrów. W niektórych przypadkach wymagana jest dodatkowo konsultacja endokrynologa o braku przeciwwskazań do podania jodowego środka kontrastowego;
- pacjentki karmiące piersią nie powinny karmić dziecka w ciągu najbliższych 24h, a ściągnięty w tym czasie pokarm powinien zostać wylany;

INFORMACJA DLA PACJENTA ORAZ FORMULARZ ŚWIADOMEJ ZGODY UROGRAFIA

Imię i nazwisko pacjenta:

- dzieci poniżej 2 roku życia powinny być na czczo (3 godz.), osoba towarzysząca dziecku musi przynieść butelkę z glukozą w ilości odpowiadającej jednemu posiłkowi (u niemowląt urografię wykonuje się metodą Matthei).

Ponadto zgłaszając się na badanie urografii pacjent powinien przynieść ze sobą:

- aktualny wynik kreatyniny;
- książeczkę zdrowia dziecka lub kartę badań radiologicznych – pacjenci poniżej 16 roku życia;
- osoby niepełnoletnie zgłaszają się z rodzicem lub opiekunem prawnym;
- osoby z rozpoznanymi chorobami tarczycy – aktualne wyniki TSH, fT3, fT4.

Opis przebiegu badania:

Badanie urografii wykonuje się w celu oceny czynności wydzielniczej nerek oraz oceny obrazu morfologicznego dróg odprowadzających mocz. Badanie wymaga dożylnego podania środka kontrastującego. W celu jego podania konieczne jest założenie dostępu żylnego (tzw. wenflonu). Po jego podaniu wykonuje się zdjęcia rentgenowskie (jamy brzusznej na leżąco), w różnych odstępach czasu.

W naszej pracowni stosujemy wyłącznie środki kontrastujące charakteryzujące się wysokim stopniem bezpieczeństwa i minimalizujące możliwe reakcje niepożądane u badanego pacjenta.

Pacjent/opiekun ma prawo nie wyrazić zgody na podanie środka kontrastowego, jednak w takiej sytuacji będzie to jednoznaczne z rezygnacją z badania.

Po badaniu wskazane jest spożycie większej niż zwykle ilości płynów.

W gabinecie rentgenowskim może przebywać tylko pacjent i personel opiekujący się pacjentem. W sytuacjach gdy pacjent nie współpracuje podczas badania, pacjentowi powinien towarzyszyć rodzic/opiekun (ubrany w fartuch ochronny). Przed badaniem każda osoba towarzysząca musi wypisać oświadczenie, że zgadza się dobrowolnie przebywać w gabinecie rentgenowskim podczas wykonywania zdjęć oraz (w przypadku kobiet) że nie są w ciąży. Na każdym etapie badania personel medyczny udziela pełnej informacji medycznej na temat przeprowadzanej procedury.

2. Możliwe powikłania

2.1. Skutki bliskie i odległe narażenia na promieniowanie rentgenowskie

Badanie urografii wykorzystuje promieniowanie rentgenowskie co powoduje napromieniowanie Pacjenta w czasie badania. Dawki promieniowania jakie pacjent otrzymuje podczas badania są bezpieczne, dopuszczalne w celach diagnostycznych i nie zagrażają bezpośrednio jego życiu.

Należy pamiętać, że wpływ promieniowania na organizm nie jest obojętny - skumulowane dawki diagnostyczne mogą mieć działanie szkodliwe –jeżeli były wcześniej wykonywane badania z użyciem promieniowania (tomografia, zdjęcie rentgenowskie itp.) bądź Pacjent był leczony napromieniowaniem –należy ten fakt zgłosić personelowi medycznemu.

Bezwzględny przeciwwskazaniem do wykonania badania urografii jest ciąża.

2.2. Powikłania związane z podaniem jodowego środka kontrastowego

- miejscowe reakcje uczuleniowe na jodowy środek kontrastowy (np. odczyny skórne, ból, pieczenie, swędzenie, wysypka, pęcherze, zaczerwienienie, obrzęk, sinica, stan zapalny)

INFORMACJA DLA PACJENTA ORAZ FORMULARZ ŚWIADOMEJ ZGODY UROGRAFIA

Imię i nazwisko pacjenta:

- ogólnoustrojowe reakcje uczuleniowe na jodowy środek kontrastowy np.:
  - ogólne (np. złe samopoczucie, uderzenia gorąca, zwiększona potliwość, bóle i zawroty głowy, łzawienie oczu, nudności, wymioty, bóle brzucha)
  - zaburzenia kardiologiczne - arytmie, zaburzenia częstości tętna, ciśnienia krwi;
  - zaburzenia oddechowe - duszność, obrzęk krtani, spastyczność oskrzeli; obrzęk języka
  - zaburzenia neurologiczne - zaburzenia świadomości, przytomności, utrata przytomności;
  - mieszane - zatrzymanie krążenia i oddychania

Szczególne znaczenie mają powikłania nerkowe, ponieważ jodowe środki kontrastujące mogą powodować zarówno u osób chorych na nerki, jak i u osób zdrowych zaburzenia funkcji nerek w postaci ostrej niewydolności nerek lub tzw. nefropatii pokontrastowej. W celu minimalizacji ryzyka powikłań nerkowych, przed podjęciem decyzji o podaniu i dawce środka kontrastującego, konieczna jest ocena czynności nerek (poziom kreatyniny w surowicy krwi i/lub eGFR).

Powikłania mogą mieć charakter lekki, średni i ciężki, do zatrzymania krążenia i oddychania włącznie. Powikłania mogą być wczesne (bezpośrednio po dożylnym podaniu środka kontrastowego) lub późne (niewydolność nerek, nefropatia pokontrastowa)

2.3. powikłania związane z dożylnym założeniem wenflonu i wynaczynieniem środka kontrastowego poza żyłę

- uszkodzenie naczynia krwionośnego,
- zator lub zakrzep w naczyniu żylnym,
- rozwarstwienie naczynia żylnego i śródścienne podanie środka kontrastowego,
- lokalne zmiany zapalne w miejscu wynaczynienia środka kontrastowego poza żyłę,
- zakrzepica żył powierzchownych i głębokich, powikłanie odległe – martwica tkanek miękkich

INFORMACJA DLA PACJENTA ORAZ FORMULARZ ŚWIADOMEJ ZGODY UROGRAFIA

Imię i nazwisko pacjenta:

III. ANKIETA PACJENTA (wypełnia przedstawiciel ustawy pacjenta)

W trosce o bezpieczny przebieg badania prosimy o zapoznanie się z informacją o przebiegu badania, a także o rzetelne udzielenie odpowiedzi na następujące pytania poprzez wstawienie znaku **X** w odpowiednim polu.

Informacje dotyczące ciąży i karmienia piersią					
1. Czy pacjentka jest w ciąży lub podejrzewa, że może w niej być?	☐ TAK		☐ NIE		
2. Czy pacjentka karmi piersią?	☐ TAK		☐ NIE		
Istotne dane medyczne przed wykonaniem badania TK					
3. Czy pacjent miał wcześniej wykonywane badanie z użyciem środka kontrastowego?	☐ TAK		☐ NIE		
4. Jeśli tak, to czy po jego podaniu wystąpiły powikłania?	☐ TAK		☐ NIE		
Jeśli tak, proszę podać jakie powikłania wystąpiły:					
5. Czy u Pacjenta występują jakiegokolwiek uczulenia, jakie? w szczególności na jod?	☐ TAK		☐ NIE		
6. Czy pacjent choruje na:					
Astmę oskrzelową, przewlekłą obturacyjną chorobę płuc	☐ TAK	☐ NIE	Cukrzycę	☐ TAK	☐ NIE
Niewydolność nerek, inną chorobę nerek	☐ TAK	☐ NIE	Dnę moczanową	☐ TAK	☐ NIE
Nadczynność/Niedoczynność tarczycy	☐ TAK	☐ NIE	Szpiczaka mnogiego	☐ TAK	☐ NIE
Chorobę z autoagresji (np. RZS, toczeń układowy, łuszczycę)	☐ TAK	☐ NIE	Nużliwość mięśni (miasthenia gravis)	☐ TAK	☐ NIE
Chorobę serca (np.: nadciśnienie, niewydolność krążenia, chorobę wieńcową, zaburzenia rytmu serca)	☐ TAK	☐ NIE	Chorobę układu nerwowego (np. udar, padaczkę, utraty przytomności)	☐ TAK	☐ NIE

Jeżeli macie Państwo jeszcze jakieś pytania dotyczące proponowanego badania prosimy o ich wpisanie poniżej:

.....
 .....
 .....

Brak pytań

.....
 Data

.....
 Czytelny podpis przedstawiciela ustawowego

.....
 Czytelny podpis pacjenta, jeżeli ukończył 16 lat

INFORMACJA DLA PACJENTA ORAZ FORMULARZ ŚWIADOMEJ ZGODY UROGRAFIA

Imię i nazwisko pacjenta:

IV. OŚWIADCZENIE LEKARZA

Stwierdzam, że przedstawiłem przedstawicielowi ustawowemu pacjenta/pacjentowi sposób przeprowadzenia planowanego badania oraz poinformowałem go o możliwych zagrożeniach i powikłaniach, które mogą wystąpić w przebiegu lub w wyniku badania. Stwierdzam brak przeciwwskazań do wykonania Urografii.

.....
Data

.....
Pieczętka i podpis lekarza

V. OŚWIADCZENIE -ŚWIADOMA ZGODA PRZEDSTAWICIELA USTAWOWEGO

Oświadczam, że:

- Podczas wywiadu lekarskiego i badania nie zataiłem istotnych informacji dotyczących stanu zdrowia mojego dziecka/podopiecznego, badań oraz przebytych chorób.
- otrzymałem pisemną informację na temat sposobu wykonania oraz mogących wystąpić powikłań w związku z badaniem urografii, w tym z podaniem środka kontrastującego, z którą zapoznałem się i którą zrozumiałem.
- Miałem możliwość rozmowy z lekarzem, który poinformował mnie o istocie choroby dziecka oraz zleconym badaniu diagnostycznym.

Przyjmuję do wiadomości i rozumiem:

- jakie są przeciwwskazania do przeprowadzenia badania jak również przeciwwskazania do podania środka kontrastującego oraz dające się przewidzieć następstwa i powikłania oraz odległe skutki zastosowania procedur.
- że w czasie wykonywania badania może dojść do stwierdzenia istnienia szczególnych i trudnych do przewidzenia okoliczności, które mogą wymagać zmiany sposobu postępowania.
- że istnieje ryzyko wystąpienia powikłań niestandardowych, które nie są typowe dla wykonywanej procedury i są niemożliwe do przewidzenia.

Jestem świadoma/y, że mogę nie wyrazić zgody na wykonanie badania, rozumiem, że niewykonanie badania może utrudnić lub uniemożliwić diagnostykę.

Jestem świadoma/y, że mogę nie wyrazić zgody na podanie środka kontrastującego i że brak zgody na podanie środka kontrastującego jest jednoznaczny z brakiem zgody na wykonanie badania.

Po zapoznaniu się z treścią tego formularza i rozmowie wyjaśniającej z lekarzem spełnione zostały wszelkie moje wymagania, co do informacji na temat zleconego badania diagnostycznego, w związku z tym:

**Będąc przedstawicielem ustawowym dziecka/podopiecznego w pełni świadomie
WYRAŻAM ZGODĘ na wykonanie Urografii**

Data/godzina	Czytelny podpis przedstawiciela ustawowego	Czytelny podpis przedstawiciela ustawowego	Czytelny podpis pacjenta małoletniego, który ukończył 16 lat

INFORMACJA DLA PACJENTA ORAZ FORMULARZ ŚWIADOMEJ ZGODY UROGRAFIA

Imię i nazwisko pacjenta:

**Będąc przedstawicielem ustawowym dziecka/podopiecznego w pełni świadomie
NIE WYRAŻAM** zgody na wykonanie Urografii

Uzasadnienie przedstawiciela ustawowego odmowy wyrażenia zgody na przeprowadzenie
proponowanej procedury medycznej

.....
.....

**Zostałem poinformowany o możliwych negatywnych konsekwencjach takiej decyzji dla
zdrowia i życia mojego dziecka/podopiecznego.**

Data/godzina	Czytelny podpis przedstawiciela ustawowego	Czytelny podpis przedstawiciela ustawowego	Czytelny podpis pacjenta małoletniego, który ukończył 16 lat

VI. OŚWIADCZENIE LEKARZA WYKONUJĄCEGO BADANIE

Oświadczam, że Formularz Świadomej Zgody został przeze mnie sprawdzony pod względem formalnym i merytorycznym przed przeprowadzeniem powyżej zaakceptowanej przez przedstawiciela ustawowego i pacjenta (w przypadku ukończenia 16 r.ż) procedury medycznej.

Data/godzina	Pieczętka i podpis lekarza